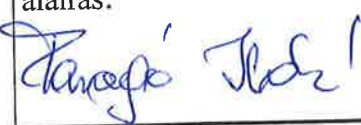

II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola és Gimnázium
2000 Szentendre, Rákóczi F. u. 6. OM: 032580 Tel.: 06-26/311-238, tel./fax: 06-26/500-239
e-mail: iirf@sziiirfig.hu, honlap: www.sziirfig.hu

HELYI TANTERV

Készítette: bevezető: Faragó Ildikó tantárgyi részek: az iskola nevelőtestülete	Elfogadta: nevelőtestület	Jóváhagyta: Verebélyi Gábor Ákos tankerületi igazgató
dátum: 2020. márc-aug.	dátum: 2020.08.31.	dátum:
aláírás: 	aláírás: 	aláírás:
Véleményezte: Szülői Tanács	dátum: 2020.08.27.	aláírás:-
érvényesség: 2020.szeptembe 1-től 1., 5., 9. évf-on, majd felmenő rendszerben		
oldalak száma: 48		
tárolási hely: igazgatói iroda, iskolai könyvtár		

Tartalomjegyzék

<u>1. A HELYI TANTERV JOGSZABÁLYI FORRÁSAI:</u>	4
<u>2. A KERETTANTERV KÖTELEZŐ ÓRASZÁMAI ÉS A SZABADON TERVEZHETŐ ÓRÁK</u>	5
<u>2.1. A KERETTANTERV FELETTI ÓRASZÁM FELHASZNÁLÁSA</u>	5
<u>2.2. ÓRATERV ALSÓ TAGOZAT</u>	6
<u>2.3. ÓRATERV FELSŐ TAGOZAT</u>	7
<u>2.4. ÓRATERV KÖZÉPISKOLA</u>	8
<u>3. AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI</u>	9
<u>4. A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA</u>	10
<u>4.1. AZ 1-2. ÉVFOLYAM PEDAGÓGIAI FELADATAI</u>	10
<u>4.2. A 3-4. ÉVFOLYAM PEDAGÓGIAI FELADATAI</u>	10
<u>4.3. AZ 5-6. ÉVFOLYAM PEDAGÓGIAI FELADATAI</u>	10
<u>4.4. A 7-8. ÉVFOLYAM PEDAGÓGIAI FELADATAI</u>	11
<u>4.5. A 9-10. ÉVFOLYAM PEDAGÓGIAI FELADATAI</u>	12
<u>4.6. A 11-12. ÉVFOLYAM PEDAGÓGIAI FELADATAI</u>	12
<u>5. MINDENNAPOS TESTNEVELÉS</u>	13
<u>6. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK ÉS A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI</u>	14
<u>6.1. KÖTELEZŐEN VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK:</u>	14
<u>6.2. SZABADON VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK: (FAKULTÁCIÓK)</u>	15
<u>7. AZ EGYES ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAKBÓL A KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGA TÉMAKÖREI</u>	15
<u>8. PROJEKTOKTATÁS</u>	16
<u>9. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK</u>	17
<u>10. AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI</u>	17
<u>11. AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSA</u>	19
<u>12. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSI ELVEI</u>	19
<u>13. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK, EDZETTSÉGÉNEK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK</u>	20
<u>14. AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEI</u>	20
<u>14.1. AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI ELVEI</u>	20
<u>14.2. AZ ISKOLA KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEI</u>	21
<u>15. A TANULÓK JUTALMAZÁSÁNAK, MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSI ELVEI</u>	21
<u>15.1. A MAGATARTÁS ÉRTÉKELÉSÉNEK ELVEI</u>	21
<u>15.2. A SZORGALOMJEGYEK MEGÁLLAPÍTÁSÁNAK ELVEI</u>	22
<u>15.3. A JUTALMAZÁS, FEGYELMEZÉS ISKOLAI ELVEI</u>	22
<u>MELLÉKLET</u>	23
<u>MAGYAR IRODALOM KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖRÖK</u>	24
<u>MAGYAR NYELV KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖRÖK</u>	26
<u>TÖRTÉNELEM KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖREI</u>	28
<u>MATEMATIKA KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖREI</u>	31
<u>IDEGEN NYELV KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖREI</u>	36
<u>FIZIKA KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖREI</u>	37

<u>KÉMIA KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖREI</u>	38
<u>BIOLÓGIA KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖREI</u>	39
<u>FÖLDRAJZ KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖREI</u>	41
<u>INFORMATIKA KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖREI</u>	42
<u>ÉNEK-ZENE KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖREI</u>	44
<u>RAJZ ÉS VIZUÁLIS KULTÚRA KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖRÖK</u>	44
<u>TESTNEVELÉS KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖREI</u>	45

1. A helyi tanterv jogszabályi forrásai:

- A Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. Megjelent a Magyar Közlöny 162. (2011. december 29.) számában.
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról. A rendelet módosításaival együtt.
- 110/2012. (VI. 4.) Kormányrendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról. Megjelent a Magyar Közlöny 66. (2012. június 4.) számában.
- 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről. Mellékleteivel együtt megjelent a Magyar Közlöny 2012. év 177. (2012. december 21.) számában.

2. A kerettanterv óraszámai és a szabadon tervezhető órák

2.1. A kerettanterv feletti óraszám felhasználása

A kerettanterv kötelező óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére az alábbi táblázatban látható évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg.

A szabadon tervezhető órakeretben nem tervezzük további tananyagok beépítését, hanem az egyes tematikai egységek között osztjuk el a rendelkezésre álló időkeretet a tartalmak elmélyítésére, az alkalmazható tudás megszerzésére, képességek fejlesztésére és gyakorlásra.

Az egyes tematikai egységek közötti elosztást a tantárgyak évfolyamokra bontott helyi tantervei tartalmazzák.

A kerettanterv tantárgyait és **kötelező minimális óraszámait** az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Ezek a táblázatok tartalmazzák a kötelező óraszámok mellett a **szabadon tervezhető órákat** is.

2.2 Óratervezés alsó tagozat

tantárgy 2020	1.évfolyam			2.évfolyam			3.évfolyam			4.évfolyam		
	2020			2020			2020			2020		
		keret- tervezés 2020	szabdon felh.		keret- tervezés 2020	szabdon felh.		keret- tervezés 2020	szabdon felh.		keret- tervezés 2020	szabdon felh.
Magyar nyelv és irodalom	8	7	1	8	7	1	7	5	2	7	5	2
Matematika	5	4	1	5	4	1	4	4		4	4	
Étika/hit és erkölcsstan	1	1		1	1		1	1		1	1	
Digitális kultúra	--	--		--	--		1	1		1	1	
Idegen nyelv I.	--	--		--	--		--	--		2	2	
Környezetismeret	--	--		--	--		1	1		1	1	
Ének-zene	2	2		2	2		2	2		2	2	
Vizuális kult.	2	2		2	2		2	2		1	1	
Technika és tervezés	1	1		1	1		1	1		1	1	
Testnevelés	5	5		5	5		5	5		5	5	
Osztályfőnöki	--	--		--	--		--	--		--	--	
össz.:	24	22	2	24	22	2	24	22	2	25	23	2
rendeletben		22	2		22	2		22	2		23	2
max. órakeret		24			24			24			25	

2.3 Óratervezés felső tagozat

tantárgy 2020	5.évfolyam			6.évfolyam			7.évfolyam			8.évfolyam		
	2020			2020			2020			2020		
		keret- tervezés 2020	szabdon felh.		keret- tervezés 2020	szabdon felh.		keret- tervezés 2020	szabdon felh.		keret- tervezés 2020	szabdon felh.
Magyar nyelv és irodalom	4	4		4	4		4	3	1	4	3	1
Történelem	2	2		2	2		2	2		2	2	
Állampolgári ismeretek										1	1	
Étika/hit és erkölcsstan	1	1		1	1		1	1		1	1	
Hon és népismeret *				1	1							
Idegen nyelv I.	3	3		3	3		3	3		3	3	
Matematika	4	4		4	4		4	3	1	4	3	1
Digitális kultúra	1	1		1	1		1	1		1	1	
Természettudomány	2	2		2	2							
Kémia							1	1		2	2	
Fizika							1	1		2	2	
Biológia							2	2		1	1	
Földrajz							2	2		1	1	
Ének-zene	2	2		1	1		1	1		1	1	
Vizuális kultúra	1	1		1	1		1	1		1	1	
Dráma és színház				1		1	1	1				
Technika és tervezés	1	1		1	1		1	1		--	--	
Testnevelés	5	5		5	5		5	5		5	5	
Osztályfőnöki	1	1		1	1		1	1		1	1	
össz.:	27	27	0	28	27	1	30	28	2	30	28	2
rendelet		27	1		27	1		29	2		28	2
max. órakeret			28			28			30			30

2.4. Óraterv középiskola

tantárgy 2020	9. évf.				10. évf.				11. évf.				12. évf.			
	2020				2020				2020				2020			
	kevel- szám 2020	leoldó felk.	emelk csop. + órája		kevel- szám 2020	leoldó felk.	emelk csop. + órája		kevel- szám 2020	leoldó felk.	emelk csop. + órája		kevel- szám 2020	leoldó felk.	emelk csop. + órája	
Magyar nyelv és irodalom	3	3			4	4			4	4			4	4		
Történelem	2	2			3	2	1		3	3			3	3		
Állampolgári ismeretek													1	1		
Idegen nyelv I.	3	3		2	3	3		2	4	4		2	4	4		2
Idegen nyelv II.	3	3			3	3			3	3			3	3		
Matematika	3	3		2	3	3		2	4	3	1		4	3		1
Digitális kultúra	2	2			1	1			2	2						
Kémia	2	1	1		2	2										
Fizika	2	2			3	3										
Biológia	3	3			2	2										
Földrajz	2	2			2	1	1									
Ének-zene	1	1			1	1										
Vizuális kult.	1	1			1	1										
Mozgás és egészség																
Művészetek integrálása a magyarba																
Testnevelés	5	5			5	5			1	1			1	1		
Osztályfőnöki	1	1			1	1			1	1			1	1		
Komplex témakörök tanulmány (főlk. vagy bio)									2	2			0			
érettsegi felkészítő al tantárgy									1	1			4	4		
össz.: tv.	33	32	1		34	32	2		30	26	4	0	30	25	4	1
max. órák/évt.		34	2			34	2			26	4	4		25	4	5
Tárgyatadók órászáma	35				36					34				34		
Felkészítők:																
magyar irodalom emelt																4
történelem emelt																3
idegen nyelv (levelezéses felk.)											2			2		
matematika emelt																4
digitális kultúra/informatika																2
kémia emelt																4
fizika emelt																4
biológia közszept.											2			2		
biológia emelt																4
földrajz közszept.											2				0	
földrajz emelt											0				2	
földrajz emelt												2				2
vizuális kultúra közszept.											2				2	
testnevelés emelt												2				2

3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

A pedagógust munkakörénél fogva megilleti az a jog, hogy megválassza a számára leginkább megfelelő tanítási segédeszközt, tankönyvet. A választás a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével történik.

A választandó tankönyvcsaládra munkaközösségek tesznek javaslatot. A tankönyvek tartalma illeszkedjen a helyi tantervben, a nevelési, illetve a pedagógiai programban megfogalmazottakhoz. A tankönyvek kiválasztása és megrendelése a tankönyvrendelet (17/2014. (III. 12.)EMMI rendelet), a KELLO aktuális hivatalos tankönyvjegyzéke és a Tankönyvtári szabályzat alapján történik.

A tankönyvrendelés felelőse - a törvény által meghatározott módon - az iskola igazgatója által megbízott dolgozó. A tankönyvfelelős gondoskodik arról, hogy a felhasználható tankönyvek, és segédletek hivatalos jegyzéke megfelelő időben a munkaközösségekhez eljusson. A szakmai munkaközösségek választják ki a tankönyveket, igényüket írásban jelzik a felelősnek, aki a megrendeléseket lebonyolítja, és biztosítja, hogy a megjelölt könyvek a tanévkezdéskor rendelkezésre álljanak, gondoskodik az érkező tankönyvek szétosztásának megszervezéséről.

A magasabb jogszabályok előírásai alapján az iskolai tankönyvellátás rendjéről - a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével - évente a nevelőtestület dönt. A nevelőtestület döntése előtt az igazgató felméri, hogy hány tanulónak kell, vagy lehet biztosítani a tankönyvellátást az iskolai könyvtárból történő tankönyvkölcsönzés útján. Az iskolába belépő új osztályok tanulói esetén a felmérést a beiratkozás napjáig kell elvégezni.

Ezeknek a tankönyveknek a biztosítása a könyvtár feladata, kölcsönzése és a nyilvántartása a tankönyvtári szabályzat alapján történik. A tankönyvrendelet (17/2014. EMMI rendelet) 32. § (5) bekezdése alapján az állam által biztosított ingyenes tankönyveket -a munkafüzetek kivételével - az igazgató az iskola könyvtári állományába veszi, a továbbiakban az iskolai könyvtári állományban elkülönítetten kezeli, és a tanuló részére a tanév feladataihoz rendelkezésre bocsátja az iskola házirendjében meghatározottak szerint.

A tankönyv-rendelőlapokat a szülők elektronikusan kapják meg a KELLO szülői felületén, ott kell azt jóváhagyniuk és nyilatkozniuk, hogy mely könyveket kérik és melyeket nem. A tankönyvrendelés felelőse és a könyvtáros tanár tesz javaslatot azoknak a tankönyveknek a körére, amelyeket az adott tanévben a könyvtárból kölcsönzéssel biztosít az iskola.

Az iskolai tankönyvrendelésbe csak akkor lehet a hivatalos tankönyvjegyzékben nem szereplő könyvet felvenni, ha az iskolaszék és a diákönkormányzat azokkal egyetért.

A tankönyveket a diákok az iskolában veszik át az első tanítási napon.

4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

4.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatai

Fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe. Az alsó tagozat első két évében kiemelt feladat a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

Ennek érdekében különös figyelmet fordítunk:

- tanulási módszerek kialakítására, iskolai fegyelem és figyelem, kötelességérzet kialakulására;
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésére; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozására;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;

4.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatai

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT4 elveiből következő motiválási és a tanulásszervezési folyamat. Ennek megvalósításához az előző életszakaszban alkalmazott módszereken túl:

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

4.3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatai

„A felső tagozat (5–8. évfolyam) funkciója elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, készség-együttesek és tudás-tartalmak megalapozásának a folytatása.”¹ Ezt segítjük elő:

- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevételével;

¹ Nemzeti Alaptanterv II.2.1.

- az ismeretek tapasztalati megalapozásával és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatásával,
- a személyiség fejlesztésével, értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- építünk a kooperatív-interaktív tanulási technikákra és a tanulószervezési módokra;

4.4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatai

„A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaeorientációra.”²

Ennek megvalósításához:

- célzottan fejlesztjük az egyéni ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz való pozitív attitűdöket;
- megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára törekszünk;
- szükségesnek tartjuk a tanulók egészséges terhelését, érési folyamatuk követését, személyre szóló, fejlesztő értékelésüket;
- az egészséges életvitel elméleti és gyakorlati hangsúlyozását;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulószervezési módokat;
- ezeket alkalmazzuk a kritikai gondolkodás és az információs kompetencia megalapozásához.

² Nemzeti Alaptanterv II.2.1.

4.5. A 9-10. évfolyam pedagógiai feladatai

„A középfokú nevelés-oktatás szakaszának funkciója a korábbi képzési szakaszban kibontakozott képességek továbbfejlesztése, a készségek és a tudástartalmak elmélyítése és megszilárdítása. E szakaszban már megjelennek a munkavállalói szerephez szükséges kompetenciák, továbbá a pályaválasztáshoz kapcsolódó, illetve a szakképesítés megszerzéséhez szükséges készségek, ismeretek.”³ Funkciója az iskolai műveltség differenciált megszilárdítása, a személyiség differenciált és sokoldalú fejlesztése, erkölcsi értékrend és szellemi önállóság kialakítása. Ennek érdekében:

- fejlesztjük az egyéni ismeretszerzés képességét, az önálló feladat- és problémamegoldást;
- továbbfejlesztjük a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- a kritikai gondolkodás fejlesztéséhez alternatív problémamegoldásokat tanítunk, a szerzett ismeretek, képességek folyamatos elvárásával;
- figyelemmel kísérjük a tanított képesség gyakorlati alkalmazhatóságát, annak vizsgálatát;
- célkitűzésünk az önismeret alakítása, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztése, az együttműködés értékének tudatosítása, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- használjuk a kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat

4.6. A 11-12. évfolyam pedagógiai feladatai

Ezeken az évfolyamokon a diákjaink felkészülnek az érettségi vizsgára. A felkészülés során döntéseket hoznak további életükről, szembesülnek képességeikkel, hajlamaikkal és elképzeléseikkel, amelyek előkészítik számukra a beilleszkedést a továbbtanulás vagy a munka világába.

„Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket biztosítania, (az iskolának) amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.”⁴

Ennek megvalósulásához:

³ Nemzeti Alaptanterv II.2.1.

⁴ Nemzeti Alaptanterv I. 1. 1.

- építünk a korábban kialakított önálló ismeretszerzési képességre, és az önálló feladat- és probléma megoldási készségre;
- hangsúlyozzuk az általános műveltség szükségességét és elmélyítjük azt;
- a tanulók egyéni tanulási módszereit elmélyítjük;
- a kritikai gondolkodás képességét tudatosítjuk a tanítási folyamat során;
- a tudás gyakorlati alkalmazhatóságára, annak vizsgálatára nagy hangsúlyt fektetünk;
- továbbra is fontos az önismeret kialakítása, fejlesztése, tudatosítása a tanulási folyamatban a szellemi munkában és a csoportban;
- használjuk a kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat, mint az élethez szükséges magatartásformát;
- a tanulási folyamatban is fejlesztjük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

5. Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon.

Heti öt testnevelés órát tervezünk szükség esetén évfolyamon belül osztályok összevonásával, felsőbb évfolyamokon lehetőség szerint fiú-lány bontásban. A versenyszerű sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanulóknak kérelmükre heti két testnevelés óra alól mentességet adunk.

Az anyagi háttér rendelkezésre állása esetén a heti öt testnevelés óra egy részét alsó tagozaton a tanuszodánkban, felső tagozaton a városi uszodában (V8) szervezzük meg. A pontos tervezést az évfolyamokra bontott helyi tantervek tartalmazzák.

6. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

A választható tantárgyakat minden év április 15-ig hozzuk nyilvánosságra. A választást május 20-ig kell megtenni.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

6.1. Kötelezően választható tantárgyak:

- 4.évfolyamon az első idegen nyelv (angol, német)
- 9.évfolyamon a második idegen nyelv (angol, német, orosz)

A nyelv választás a felkínált idegen nyelvek közül történik. Az egyes csoportok indításának feltétele a megfelelő csoportlétszám. Az adott csoportot tanító pedagógus kijelölése az igazgató kompetenciája, a csoportokba való beosztás szintfelmérés alapján történik.

- 1-8. évfolyamon az erkölcsstan vagy a hit és erkölcsstan

Az egyházakkal történt egyeztetések után a jogszabályban meghatározott módon és határidők szerint hozzuk nyilvánosságra azon egyházak jegyzékét, akik a hit és erkölcsstan oktatását megszervezik iskolánkban. A szülő joga nyilatkozni arról, hogy kíván-e ezek közül élni valamelyik lehetőséggel vagy sem. Amennyiben úgy nyilatkozik, hogy gyermeke számára a hit és erkölcsstan oktatását nem kívánja igénybe venni, vagy nem ad be nyilatkozatot, úgy gyermekének az erkölcsstant kötelező tantárgyként kell tanulnia.

6.2. Szabadon választható tantárgyak: (fakultációk)

A gimnázium utolsó két évfolyamán (11-12.évf) fakultáció keretében lehetőséget biztosítunk diákjainknak az érettségire való felkészülésre emelt szinten is.

Az emelt szintű fakultációs órák célja: a közép és emelt szintű vizsgakövetelmények közötti tananyag átadása, ily módon az emelt szintű vizsgára való felkészítés.

Emelt szintű felkészítést legalább 6 tantárgyból biztosít az iskola magyar nyelv- és irodalom, matematika, történelem, egy idegen nyelv és két egyéb tantárgy, amelyet a jelentkezés függvényében határozunk meg. Lehetőségként megadjuk a biológia, kémia, fizika, informatika (digitális kultúra), testnevelés tárgyakat.

A közép szintű fakultációs órák célja: az érettségire választható ötödik tárgyra való felkészítés közép szinten földrajz, biológia, testnevelés és vizuális kultúra tantárgyakból.

Választható érettségi tantárgyak iskolánkban és a felkészítés választható szintje

tantárgy	felkészítés szintje	
magyar nyelv és irodalom	közép	emelt
történelem	közép	emelt
idegen nyelv (angol, német, orosz)	közép	emelt
matematika	közép	emelt
biológia	közép	emelt
ének-zene	közép	
fizika	közép	emelt
földrajz	közép	emelt
informatika (digitális kultúra)	közép	emelt
kémia	közép	emelt
rajz és vizuális kultúra	közép	
testnevelés	közép	emelt

Az érettségi vizsgára való jelentkezésnek nem feltétele az adott vizsgatárgyból a fakultáció választása. A sikeres vizsga érdekében ajánlott a fakultáció választás.

7. Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei

1.sz mellékletben részletesen olvasható

8. Projektoktatás

A projektoktatás elveit, szükségességét, alkalmazásának módját, nevelési szempontjait a Pedagógiai program nevelési része tartalmazza (5.2 pontban).

Az iskola éves munkatervének összeállításakor a nevelőtestület döntést hoz arról, hogy melyik évfolyam, milyen témában, a tanév melyik időszakában készül a projekthét lebonyolítására. Közös döntés alapján ezek az adatok az éves munkatervünk részét képezik. A döntéshozatalnál figyelembe vesszük, melyik kultúrtörténeti korszak anyaga találkozik a különböző tantárgyak tananyagában egy évfolyamon, mint ahogy az arányos munkamegosztás érdekében azt is, melyik évfolyamot milyen egyéb éves programok, feladatok érintenek.

A tervezett program időpontja előtt egy hónappal újabb egyeztetés következik. Ekkor megtörténik a témavezető tanárok (akik tanítanak is az adott évfolyamon) személyének tisztázása.

A témavezető tanárok kiválasztják azt a témakörhöz kapcsolódó szűkebb témát, amivel csoportjukban szeretnének foglalkozni.

Ehhez előzetesen felméri a diákok igényeit. Ezzel már nemcsak a témák, de a csoportok is körvonalazódnak. A tanulók szabadon, önkéntesen jelentkeznek egy-egy csoportba, ügyelve az arányos létszám elosztásra. (Ideálisan a csoportok létszáma: 10-12 fő.)

Témanapok esetében egy vagy három napos projektet valósítunk meg. A folyamat lezárásaként az elkészült munkák nyilvános bemutatásra kerülnek.

A hagyományos rákóczi projektnapok mellett lehetőségeinkhez mérten bekapcsolódunk a minisztérium által meghirdetett témahetekbe (Pénz7, Digitális Témahét, Fenntarthatósági Témahét...) is.

9. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

(Részletei a Pedagógiai program 3.5 pontjában)

A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő diákjaink esélyegyenlőségének megteremtése érdekében a szakvéleményekben megfogalmazott fejlesztő foglalkozások megszervezése mellett lehetőséget biztosítunk az előírt segédeszközök használatára, valamint a szakvélemény alapján személyre szabott értékelésre.

Egyéb hátrányokkal rendelkező diákjainknak korrepetálást biztosítunk, alsó tagozaton heti rendszerességgel, felsőbb évfolyamokon szükség szerint alkalmanként.

10. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Az ismeretek számonkérésének elveit Pedagógiai programunk 9. fejezete tartalmazza részletesen.

Az ismeretek számonkérésének követelményei

Tantárgyanként az oktatási célok alapján határozzuk meg a követelményrendszert, illetve azt a minimumot, amelyet minden tanulónak el kell érnie a magasabb évfolyamba lépéshez. A tanév elején ismertetjük az egyes tantárgyak követelményeit a tanulók, a szülők részére. Ebben benne foglaltatik, hogy hány témát dolgozunk fel a tanév során, tehát hány témazáró dolgozat lesz, milyen jellegű számonkérések várhatók, mit kell teljesíteni a diáknak a továbbhaladás feltételeként. A munkaközösségenként szabályozott egységes követelményrendszert minden évben nyilvánosságra hozzuk honlapunkon. A szaktanárok minden tanév első órájában a tantárgy követelményrendszer mellett ismertetik saját értékelési rendszerüket, a hiányzások következményeit, a pótlási és javítási lehetőségeket. A tantárgyak egységes iskolai követelményrendszerét minden pedagógus köteles betartani.

A számonkérés formái

DIAGNOSZTIKAI: Fő feladata a tanulók előzetes felkészültségének vizsgálata, továbbá annak meghatározása, felmérése, hogy melyek azok a területek, amelyben a tanuló társai közül kiemelkedik, vagy alulmarad.

- Szóbeli és írásbeli feleletek

FORMATÍV: Fő feladata nem elsősorban a minősítés, így nem feltétlenül kell osztályzattá alakítani. Célja sokkal inkább az, hogy felhívja a figyelmet a tanítási-tanulási folyamat esetleges problémáira, és irányításra, beavatkozásra adjon lehetőséget a tanuló és a tanár számára egyaránt:

- az óra eleji ismétlő kérdések szóban vagy írásban
- az órai munka értékelése
- a házi feladatok értékelése

SZUMMATÍV: Fő feladata egy-egy nevelési-oktatási szakasz lezárása. Célja az összegzés, a záró minősítés.

- A tantervben, tanmenetben meghatározott rész- és témazáró felmérések, dolgozatok
- A kiemelt évfolyamok végén belső vizsgák (10-11. évfolyamon)

KREATÍV: Fő feladata önálló ismeretszerzésre ösztönözni a tanulót.

- A házi dolgozatok
- A kiselőadások, prezentációk (gyűjtött és kutató munka alapján)
- Az önálló alkotómunka eredményei (pl.: előadások, tablóképzés, munkadarab, rajz, stb.)
- Testnevelésből, úszásból gyakorlatsor, stb.

Ezek aránya, alkalmazása az egyes szakterületeken természetesen a tárgy jellegéből, a tanulók életkori sajátosságaiból adódóan más és más.

11. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

A házi feladat a tanórán szaktanári irányítással elsajátított tananyag gyakorlására, elmélyítésére szolgáló szóbeli vagy írásbeli feladat.

A tanulókat természetesen motiváljuk a házi feladatok elvégzésére, hiszen irányított gyakorlással jobb eredményre tehetnek szert. Alkalmazzuk az ösztönzés korszerű módszereit. Pl.: nem megszokásból adunk fel írásbeli házi feladatot, hanem tudjuk és ismertetjük a diákokkal a kitűzött célokat, ezzel motiválva az otthoni felkészülést.

A házi feladatot alkalmanként ellenőrizzük és értékeljük.

A tanulói terhek csökkentése érdekében az életkori sajátosságokat figyelembe véve határozzuk meg a házi feladat mennyiségét.

Korlátozás

- A diákok az őszi, téli, tavaszi és nyári szünetre nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot, hogy a szüneteket pihenésre, energiatöltődésre tudják használni.
- Az előző pontban említett szünetek utáni első napon a tanár nem alkalmazza az írásbeli beszámoltatási formák egyikét sem (nem írat dolgozatot, nem kér házi dolgozatot stb.).

12. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet (4-12.évf), tevéink szerint a digitális kultúrát (4-10.évf), a technikát (5-7.évf.) és a testnevelést (9-12.évf) Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs valamint gyakorlati készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására.

13. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A mérés elveit, részletes szabályozását a Pedagógiai programunk 9.6 fejezete tartalmazza

Évente a testnevelés órák keretében és az iskolai Netfit-napokon mérjük tanulóink fizikai képességeit.

A mérés alapja a Netfit teszt-rendszer (Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt)

A mérés célja:

- tanuló ifjúság fizikai állapotának felmérése,
- a tendenciák vizsgálata,

A mérés kritériumai:

- a tesztek végzése semmilyen egészségkárosító hatást nem válthat ki,
- feleljenek meg a tudományos kritériumoknak,
- nemzetközileg is összehasonlíthatóak legyenek,
- elsősorban az egészségben meghatározó szerepet játszó összetevőket mérje
- legyenek egyszerűen végrehajthatóak, minimális eszközt igényeljenek.

A vizsgálatok megszervezése:

- a vizsgálatot a testnevelést tanító pedagógus végzi,
- a tesztekét évente egyszer, minden tanévben a Nkt. 80.§ (9.) bekezdése rendelet alapján január 5. és május 27. közt kell elvégeztetni, és május végéig eredményeit jelenteni.
- az összehasonlíthatóság érdekében a tesztek végrehajtási körülményeinek hasonlónak kell lennie minden diáknál, minden részletben (helyszín, eszközök, stb.)

NETFIT rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak.

Testösszetétel és tápláltsági profil:

Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)

Testmagasság mérése

Testzsírszázalék-mérése – testzsírszázalék

Aerob fittségi (állóképességi) profil:

Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás

Vázizomzat fittségi profil:

Ütemezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége

Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága

Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje

Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje

Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje

Hajlékonysági profil:

Hajlékonysági teszt – térdhajlítóiizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

A mérések eredményei tesztől függően két illetve három zónába kerülhetnek.

Egészségzónába, fejlesztési zónába, fokozott fejlesztési zónába. A NETFIT szoftveres alkalmazása olyan személyre szabott értékelési lehetőséget kínál minden tanuló számára, amely vizuálisan is szemlélteti a fittségi állapotot, valamint konkrét ajánlásokat fogalmaz meg a fejlesztés érdekében.

14. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

Az egészségnevelést és a környezeti nevelést nem csupán tantervi kérdéskörként értelmezzük. Ezért mindkét témakört a Pedagógiai program nevelési részében részletesen kifejtjük.

14.1. Az iskola egészségnevelési elvei

Az egészségnevelés részletes programját a Pedagógiai Programunk 4.2 fejezete tartalmazza

- tanulóink korszerű ismeretekkel, azok gyakorlásához szükséges készségekkel és képességekkel rendelkezzenek egészségük érdekében;
- felismerjék, milyen összefüggés van életmód és egészségi állapot között;
- segítse a gyermekeket a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében;
- az egészséges életmód kialakításában és megtartásában, bővítse, korszerűsítse a pedagógusok és a tanulók egészségi ismereteit;
- fejlessze az életvezetési képességeket;
- biztosítsa, hogy az oktatási-nevelési tevékenység egészséges környezetben valósuljon meg és a környezet egészségtámogató jellegét erősítse;
- készítse fel a tanulókat a stresszhatások feldolgozására;
- segítse elő a környezeti- és egészség-tudatosság erősödését;
- valósítsa meg a mindennapi testedzést;
- terjedjen ki a mentálhigiénés nevelésre is;
- az iskola-egészségügyi ellátás tervezett biztosítása, az egészségfejlesztésben érdekelt partnerek együttműködésének koordinálása.

Iskolánkban iskolapszichológus segíti a pedagógusok munkáját, a diákok mentálhigiénés nevelését, illetve pszichés egészségük fenntartását. Feladatainak részletes leírása a PP.2.3 részében részletezett.

14.2. Az iskola környezeti nevelési elvei

A környezeti nevelés módszereit részletesen tárgyalja a Pedagógiai programunk nevelési részének 5.1 fejezete

Mindenekelőtt szem előtt tartjuk, hogy a teljes személyiséget fejlesztjük minden órán és foglalkozáson. Fontos, hogy a diák gondolkodásában egységes rendszer alakuljon ki. A program kidolgozása és megvalósítása során a következő alapelveket és értékeket vesszük figyelembe:

- ökológiai gondolkodás kialakítása és fejlesztése;
- rendszerszemléletre nevelés;
- környezetetika hatékony fejlesztése;
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés;
- tapasztalaton alapuló, kreatív nevelés;
- egészség és környezet összefüggései;
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség;
- globális összefüggések megértése;
- létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák.

Törekszünk arra, hogy az órán tanult elméleti ismereteket sikerüljön átültetni a mindennapi gyakorlatba. ÖKO iskolaként növényeket ültetünk és gondozunk, télen madáretetőket teszünk ki. Környezetkímélő anyagokat igyekszünk használni. Papírgyűjtést szervezünk. Takarékosan bánunk a vízzel és az energiával. Szelektíven gyűjtjük a szemetet és törekszünk arra, hogy minden tevékenységünket áthassa a környezettudatos szemlélet.

15. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

Az értékelés tartalmát és elveit részletesen a Pedagógiai program nevelési része tartalmazza.

15.1. A magatartás értékelésének elvei

Alapelvek

- segítse az iskola nevelési és oktatási céljainak elérését;
- segítse a tanuló önismeretének fejlődését, adjon lehetőséget az önnevelésre is;
- az értékelés a tanuló iskolai tevékenységére vonatkozzon;
- mindig legyen személyre szabott.

Magatartás értékelésének szempontjai

- megfelelés az iskolai követelményeknek;
- o az iskolába járás fegyelme;
- o az óra alatti magaviselet;

- o a Házirend, az iskolai követelmények ismerete, azok betartása;
- a közösséghez való viszony;
- o beilleszkedés a közösségbe, mások beilleszkedésének elősegítése, a társakhoz való kulturált viszony;
- o aktív szerepvállalás a közösség előtt álló feladatok megoldásában;
- o segítőkészség a problémák feltárásában és megoldásában;
- megfelelés az általános viselkedési normáknak;
- o udvarias, figyelmes viselkedés és kulturált hangnem minden körülmények között;
- o tanáraival szemben tanúsított tisztelet.

15.2. A szorgalomjegyek megállapításának elvei

A motiváltság

- o a tudás megszerzésének igénye;
- o az egyéni képességeknek megfelelő teljesítmény;
- o aktív részvétel az óra menetében.

A tanulási folyamat

- o jó idő- és munkaszervezés;
- o kötelességtudó, pontos, megbízható, önálló munkavégzés;
- o a tanuláshoz szükséges felszerelése rendben van;
- o fegyelmezett, aktív tanórai tevékenység.

Többletek (tanulmányi versenyek, szakkörök, pályázatok)

15.3. A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

Alapelvek

- segítse az iskola nevelési és oktatási céljainak elérését;
- segítse a tanuló önismeretének fejlődését, adjon lehetőséget az önnevelésre is;
- az értékelés a tanuló iskolai tevékenységére vonatkozzon;
- mindig legyen személyre szabott.

Melléklet

II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola és Gimnázium

2000 Szentendre, Rákóczi F. u. 6. OM: 032580 Tel.: 06-26/311-238, tel./fax: 06-26/500-239
e-mail: iirf@szirfig.hu, honlap: www.szirfig.hu

KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖREI

Magyar irodalom középszintű érettségi témakörök

1.1 Kötelező szerzők, művek a magyar irodalomból

Petőfi Sándor, Arany János, Ady Endre, Babits Mihály, Kosztolányi Dezső, József Attila költészete.

A főbb művek szövegismereten alapuló értelmezése, kapcsolatok a művek között (pl. témák, műfajok, kifejezésmód, jellemző motívumok), a művek elhelyezése az életműben, az adott korszakban.

Az életmű néhány jellemzője keretében néhány lírai, illetve 1-3 epikai, drámai alkotás bemutatása, értelmezése, kapcsolatok a művek között (pl. *korstílus, a téma a műfaj, a kompozíció, a jellemző motívumok, jelentésrétegek, világlátás alapján.*)

Műrészletek értelmezése.

Memoriterek szöveghű és kifejező előadása.

Művekről szóló olvasatok, vélemények megértése.

A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani vagy társadalmi vonatkozása.

1.2 Választható szerzők, művek a magyar irodalomból

Balassi Bálint, Berzsenyi Dániel, Csokonai Vitéz Mihály, Illyés Gyula, Jókai Mór, Karinthy Frigyes, Kassák Lajos, Kertész Imre, Kölcsey Ferenc, Krúdy Gyula, Márai Sándor, Mikszáth Kálmán, Móricz Zsigmond, Nagy László, Nemes Nagy Ágnes, Németh László, Ottlik Géza, Örkény István, Pilinszky János Radnóti Miklós, Szabó Lőrinc, Szilágyi Domokos, Vörösmarty Mihály, Weöres Sándor, Zrínyi Miklós

A fenti lista bővíthető legfeljebb két, a fentiekhez hasonló jelentőségű szerzővel a közelmúlt vagy a jelenkor irodalmából.

Memoriterek szöveghű és kifejező előadása.

Művekről szóló olvasatok, vélemények megértése.

A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani vagy társadalmi vonatkozása.

1.3 Kortárs szerzők, művek a magyar irodalomból

Kortárs műalkotás: a mindenkor vizsga előtti utolsó harminc évben keletkezett (írt, bemutatott, megjelent irodalmi alkotás)

Legalább egy szerző néhány lírai, drámai, illetve epikai művének értelmezése az utolsó harminc évből. A világlátás és a kifejezésmód sajátosságainak bemutatása egy-két mű lényegre törő értelmezésével. Műrészletek értelmezése. Memoriterek szöveghű és kifejező előadása. Művekről szóló olvasatok, vélemények megértése. A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani vagy társadalmi vonatkozása.

1.4 Művek a világirodalomból

Választható művek és korok a világirodalomból.

Az európai irodalom alapvető hagyományai: az antikvitás és a Biblia (pl. műfajok, témák, motívumok, hőstípusok).

További választható korszakok: a romantika, a realizmus, a századfordulós modernség a szimbolizmustól az avantgárdig, a 20. század.

A korszak jellemzőinek és egy-két kiemelkedő alkotásának bemutatása.

A világlátás és a kifejezésmód sajátosságainak bemutatása egy-két mű lényegre törő értelmezésével.

Műrészletek értelmezése.

A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, gondolati, filozófiai vonatkozása.

1.5 Színház és dráma

Szophoklész egy műve

Shakespeare egy műve

Molière egy műve

Katona József: Bánk bán

Madách Imre: Az ember tragédiája

Egy 19. századi dráma: Ibsen, Csehov

Örkény István egy drámája

Egy 20. századi magyar dráma

A világlátás és a kifejezésmód sajátosságainak bemutatása a dráma lényegre törő értelmezésével.
Drámarészletek értelmezése. Színház és dráma az adott mű korában.

A művekről szóló olvasatok, vélemények megértése.

A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani vagy társadalmi vonatkozása.

1.6 Az irodalom határterületei

Egy jelenség vagy szerző vagy műfaj vagy műalkotás elemzése vagy bemutatása a lehetséges témák egyikéből.

A népköltészet.

Az irodalom filmen, televízióban, dalszövegben, a virtuális valóságban: az adaptáció (pl. irodalom filmen, rajzfilmen, rádióban, televízióban, digitális közlésben).

A gyermek-és ifjúsági irodalom.

A szórakoztató irodalom vonzereje, hatáskeltő eszközei (pl. sematizált hőstípusok, élethelyzetek, értékvilág, kalandosság, csattanó, szójáték).

Egy-két tipikus műfaj jellemzőinek bemutatása (pl. útirajz, detektívregény, kalandregény, képregény, tudományos fantasztikus irodalom, humoros és erotikus irodalom, dalszöveg, sanzon, vicc, reklámvers).

A virtuális tér műfajai: fanfiction, komment, blog stb. Mítosz, mese és kultusz. Film-és könyvsikerek, divatjelenségek korunk kultúrájában (pl. A Gyűrűk Ura, Bridget Jones naplója).

1.7 Regionális kultúra, interkulturális jelenségek és a határon túli irodalom

Egy szerző vagy műalkotás vagy jelenség vagy intézmény bemutatása vagy elemzése a lehetséges témák egyikéből.

Az adott régió, a tájegység, a település múltbeli és jelenkori kulturális, irodalmi hagyományainak bemutatása (pl. nemzetiségi, etnikai kisebbségek irodalma, alkotások a kisebbségekről; folklór, művelődéstörténeti vonatkozások; múzeum, színház, civil társaságok).

A tájhoz, a régióhoz, a településhez kötődő szerzők; tájak, régiók, társadalmi problémák irodalmi alkotásokban való megjelenítése.

Szerzők, művek a határon túli magyar irodalomból.

2.2 Értelmezési szintek, megközelítések

Az Értelmezési szintek, megközelítések (2.2.) szempontjai különböző korokból és szerzőktől származó műveket is kérhetnek a Szerzők, művek (2.1.) megengedett témaköreiben.

Témák, motívumok

Szépirodalmi alkotások gondolati, tematikus, motivikus egyezésének és különbségeinek összevetése.

Az olvasott művekben motívum, téma változatainak felismerése, értelmezése (pl. hegy, kert, sziget, alászállás, felemelkedés, nemzedékek, család, felnőtté válás, beavatás; ember és természet, mikro- és makro-kozmosz, felnőtt-gyermek, férfi-nő, bűn és bűnhődés, vándorlás, kaland, falusi és nagyvárosi életformák).

Műfajok, poétika

A műnemek és műfajok felismerése. Alapvető versformák felismerése. Poétika fogalmak alkalmazása művek bemutatásában, értelmezésében. Azonos műfajú alkotások összehasonlítása.

Korszakok, stílustörténet (irodalomtörténet)

A kifejezőmód és világlátás változása a különböző korszakokban a középkortól napjainkig.

Magyar nyelv középszintű érettségi témakörök

1.témakör: Kommunikáció

1.1 A nyelv, mint kommunikáció

A kommunikációs folyamat tényezőinek, céljának, funkcióinak, valamint ezek összefüggésének megértése, bizonyítása beszédhelyzetek elemzésével, szövegértelmezéssel, szövegalkotással
A nyelv szerepe a kommunikációban

1.2 Pragmatika

A sikeres nyelvhasználat gyakorlata: a nyelvhasználat, a társalgás összetevői beszédaktusok az együttműködés elve udvariassági formák.

1.3 Nyelvi és vizuális kommunikáció:

Az emberi kommunikáció nem nyelvi jelei és kifejezőeszközei (pl. gesztusok, mimika, térközszabályozás, tekintet, külső megjelenés, testtartás, fejtartás, csend).

1.4 A kommunikáció működése

A kommunikáció formája: a szóbeliség és az írásbeliség.
A szövegfajták tartalmi és formai jellemzőinek kapcsolata a kommunikációs folyamattal.
Példák a különböző közlésmódok kommunikációs funkcióira (párbeszéd, történetmondás, levél, üzenet, feljegyzés; köszönés, megszólításformák).

1.5 Személyközi kommunikáció

Kommunikációs zavar, manipuláció, elvárás, megfelelés.

1.6 A tömegkommunikáció

A különféle kommunikációs helyzetekben elhangzó üzenetek céljának dekódolása, az üzenetek szándékának felismerése. Tény és vélemény, tájékoztatás és véleményközlés megkülönböztetése a tömegkommunikációban
A kommunikáció típusainak, jellemzőinek megismerése: személyes, csoportos, nyilvános és tömegkommunikáció.
A tömegkommunikáció jellemzői, funkciói, megjelenési formái, nyelvi és képi kifejezési formái. A reklámok, internetes felületek. Néhány tömegkommunikációs műfaj.

2. témakör A magyar nyelv története

2.1 A nyelv, mint történeti képződmény

Változás és állandóság a nyelvben. Nyelvi változások felismerése a jelenkorban és múltban, példák alapján.

2.2 A magyar nyelv rokonsága

A magyar nyelv eredete, finnugor rokonságának bemutatása

2.3 Nyelvtörténeti korszakok

A magyar nyelv történetének fő korszakai.

A nyelvtörténet forrásai: kéziratos és nyomtatott nyelvemlékek (pl. A tihanyi apátság alapítólevele, Halotti beszéd és könyörgés, Ómagyar Mária-siralom).

A nyelvújítás lényege és jelentősége példák alapján.

2.4 A magyar nyelv szókészletének alakulása

A szókészlet rétegei: ősi örökség, belső keletkezésű elemek, jövevényszók, nemzetközi műveltségyszók, idegen szavak.

2.5 Nyelvművelés

A mai magyar nyelvművelés néhány kérdése

3.témakör: Ember és nyelvhasználat

3.1 Ember és nyelv

A nyelv, mint a gondolkodás része.

3.2 A jel, a jelrendszer

A nyelv mint jelrendszer. A jel, jelek, jelrendszerek a nyelvi és nem nyelvi közlésben

3.3 Nyelvváltozatok

A nyelvváltozatok rendszere, a nyelv vízszintes és függőleges tagolódása. A köznyelv jellemzői, használati területe. A nyelv társadalmi tagolódása szerinti csoportnyelvek, azok jellemző használati köre, szóincse. Csoportnyelvek, szaknyelvek, rétegnyelvek, hobbinyelvek. A szleng és az argó. Egynyelvű szótárak.

3.4 Nemzetiségi nyelvhasználat és határon túli magyar nyelvűség

Hazánkban élő nemzetiségi nyelvek nyelvhasználat. Nyelvünk helyzete a határon túl. Nyelvi identitás.

3.6 Nyelv és társadalom

Nyelvi sokszínűség, nyelvi tolerancia, nyelvi diszkrimináció. A tömegkommunikáció, valamint az információs társadalom hatása a nyelvhasználatra. Az információs társadalom hatása a nyelvhasználatra és a nyelvi érintkezésre (pl. szövegszerkesztés számítógéppel, kommunikáció az interneten, elektronikus levelezés). Az új „szóbeliség” (skype, chat) jelenségei és jellemzői.

4. témakör: Nyelvi szintek

4.1 Hangtan

A magánhangzók és a mássalhangzók rendszere. A hangkapcsolódási szabályosságok típusai és a helyesírás összefüggése.

4.2 A helyesírás

A magyar helyesírás rendszerszerűsége. Helyesírási szótár, elektronikus szótárak az iskolai és hétköznapi szövegalkotásban.

4.3 Alaktan és szótan

A morfémák, szóelemek szerepe és helyes használata a szóalak felépítésében, a szó szerkezetek alkotásában. Az alapszófajok, a viszonyzó és a mondatzó.

4.4 A mondat szintagmatikus szerkezete

A szó szerkezet fogalma, a szintagmák típusai, szerepük a mondat felépítésében, mondatbeli viszonyaik. A mondatrészek fogalma, fajtái, felismerésük mondatban, helyes használatuk a mondatok felépítésében (állítmány, alany, tárgy, határozó, jelző)

4.5 A mondat

A mondat fogalma, a mondat szerkesztettség és mondatfajta szerinti típusai. Az egyszerű és összetett mondatok felismerése, egyszerű mondatok elemzése. A helyes mondat szerkesztés a gyakorlatban.

5. témakör: A szöveg

5.1 A szöveg és kommunikáció

Szöveg, szövegösszefüggés, beszédhelyzet. Szövegek jellemzőinek megfigyelése. A címzett szerepe a szöveg megalkotottságában.

5.2 A szöveg szóban és írásban

A szóbeliség és az írásbeliség hatása a szövegformálásra. A szóbeli és írott szövegek szerepe, eltérő jegyei. Szövegek alkotása a tájékoztató, érvelő, meggyőző, vitázó közlésformák néhány egyszerűbb műfajában. A szövegfonetikai eszközök és az írásjelek értelmes, kifejező alkalmazása. A szövegfonetika helyes használata (hangsúly, hanglejtés, hangerő, szünet, beszédtempó).

5.3 A szöveg szerkezete és jelentése

A szöveg és a mondat viszonya. A különféle szövegek felépítése, egységei. Szövegméret, megjelenés. A szövegkohézió, a témaháló és a cím. Bekezdés, tömb, szakasz.

5.4 Szövegértelmezés

A szövegértés, szövegfeldolgozás technikája, olvasási típusok és stratégiák. A téma értelmezése mindennapi, ismeretterjesztő és szépirodalmi szövegekben.

5.5 Az intertextualitás

A szövegköziség, intertextualitás jelenségeinek értelmezése irodalmi és nem irodalmi szövegekben.

5.6 A szövegtípusok

Szövegtípusok jellemzői megjelenés, műfajok és nyelvhasználati szinterek szerint. A legjellegzetesebb közlésmódok: a beszélt nyelvi társalgási és az írott monologikus szövegek. Nyelvhasználati szinterek szerinti szövegtípusok: mindennapi, közéleti és hivatalos, tudományos, sajtó és média, szépirodalmi. A továbbtanuláshoz, illetve a munka világában szükséges szövegtípusok: különböző típusú önéletrajzok, motivációs levél; különböző témájú hivatalos levelek (pl. panaszos levél), kérvény, beadvány; hozzászólás, felszólalás, vitaindító, rövid ünnepi beszéd; ajánlás, méltatás; szórólap szövege.

5.7 Az elektronikus írásbeliség és a világháló hatása a szövegekre, szövegek a médiában

Az internetes szövegek jellemzői, az írott és internetes szövegek összehasonlítása, az eltérő és azonos jegyek megfigyelése, megnevezése. Az internetes adatkeresés, a különböző forrásokból származó adatok megbízhatóságának és használhatóságának kérdései. A különböző forrásból származó információk megadott szempontok szerint való összehasonlítása, megvitatása, kritikai következtetés levonása. A pontos és etikus hivatkozás. Az elektronikus média hagyományos (rádió, televízió) és új közlésmódjai (pl. honlap, blog, internet), az új közlésmódok társadalmi hatása.

6. témakör: A retorika alapjai

6.1 A nyilvános beszéd

A retorika mint a meggyőzés művelete a gondolatközlésben. A beszéd felépítése, a beszéd megszerkesztésének menete az anyaggyűjtéstől a megszólalásig. A hivatalos felszólalás, hozzászólás különböző helyzetekben, a nyilvános beszéd, a közszerelés főbb nyelvi és viselkedésbeli kritériumai.

6.2 Érvelés, megvitatás, vita

A kulturált véleménynyilvánítás és vita gyakorlata. Az érvelés műfajai: a tétel, a bizonyítás, a cáfolat, az érv és az ellenérv. Az érv felépítése. Az érvelés logikája, technikája; az érvek elrendezése. A releváns és a hibás érv megkülönböztetése. A kiselőadás és a vizsgafelelet felépítése. Az állásinterjú. A hatásos előadásmód eszközei.

6.3 A szövegszerkesztés eljárásai

Az összefoglalás funkciója és típusai (pl. vázlat, tartalmi kivonat, tömörítés).

7. témakör Stílus és jelentés

7.1 Szóhasználat és stílus

Stílus és jelentés a mindennapi nyelvhasználatban, a szaknyelvben és a szépirodalomban. A jellegzetes stílustípusok (stílusárnyalatok) megismerése (pl. bizalmas, közömbös, választékos), felismerése, hatásának elemzése. Egyszerű stílusjelenségek felismerése, magyarázata. Stílusérték (alkalmi és állandó). Stílushatás.

7.2 A szójelentés

A nyelvi szintek alkalmi és állandó stílusértékének megfigyelése, felismerésük, valamint alkalmazásuk a szövegalkotásban. A szavak jelentésének szerkezete, jelentéselemek. Egyjelentésű, többjelentésű szó, homonima, szinonima, hasonló alakú szópár, ellentétes jelentés. Egynyelvű szótárak használata (pl. Magyar szinonimaszótár, Magyar értelmező kéziszótár), valamint kétnyelvű szótárak ismerete.

7.3 Stíluszeszközök

A helyzetnek, kommunikációs célnak megfelelő stíluszeszközök tudatos használata a szövegalkotásban. Az egyszerűbb szóképek köznyelvi és szépirodalmi szövegekben: hasonlat,

metafora, metonímia. Metaforikus jelentés. Az egyszerűbb alakzatok: felsorolás, ismétlődés, ellentét, gondolatrítmus.

7.4 Stílusréteg, stílusváltozat

A leggyakoribb stílusrétegek jellemzőinek megismerése, felismerése, elemzése, összefüggésben a szövegtani jellemzőkkel. A társalgási stílus ismérvei, minősége. A közélet szinterei, a közéleti és a hivatalos stílus kritériumai, stiláris kötöttségei. A publicisztikai stílus főbb jellemzői, tipikus szóhasználat, a megjelenítés közlésértéke (pl. tipográfia, képi világ).

Történelem középszintű érettségi témakörei

1. Az ókor és kultúrája

Vallás és kultúra az ókori Keleten

A demokrácia kialakulása Athénban

A római köztársaság virágkora és válsága

Az antik hitvilág, művészet, tudomány
A kereszténység kialakulása és elterjedése
A népvándorlás, az antik civilizáció felbomlása

2. A középkor

A feudális társadalmi és gazdasági rend jellemzői
Az egyház politikai szerepe a nyugati kereszténységben.
Az iszlám vallás és az arab világ
A középkori városok
Az Egyházi és világi kultúra a középkorban
A humanizmus és a reneszánsz Itáliában
Az Oszmán Birodalom

3. A középkori magyar állam megteremtése és virágkora

A magyar nép őstörténete és vándorlása
A honfoglalástól az államalapításig
Az Árpád-kor
Társadalmi gazdasági változások az Anjou-korban
Kultúra és művelődés

4. Szellemi, társadalmi és politikai változások az újkorban

A nagy földrajzi felfedezések és következményei.
A reformáció és katolikus megújulás
A kontinentális abszolutizmus és a parlamentáris monarchia megszületése
A tudományos világkép átalakulása, a felvilágosodás

5. Magyarország a Habsburg Birodalomban

A mohácsi vész és az ország részekre szakadása
Az Erdélyi Fejedelemség
A török kiűzése és a Rákóczi szabadságharc
Magyarország a XVIII. századi Habsburg Birodalomban
Művelődés, egyházak, iskolák

6. A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora

A francia polgári forradalom politikai irányzatai, az Emberi és Polgári Jogok Nyilatkozata
A XIX. század eszméiramlatai
Az ipari forradalom és következményei
Nagyhatalmak és szövetségek
Tudományos, technikai felfedezések, újítások és következményei

7. A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon

A reformmozgalom kibontakozása, a polgárosodás fő kérdései
A reformkori művelődés, kultúra
A polgári forradalom

A szabadságharc

A kiegyezés előzményei és megszületése

Gazdasági eredmények és társadalmi változások a dualizmus korában

Az életmód, a tudományos és művészeti élet fejlődése

8. Az első világháborútól a kétpólusú világ felbomlásáig

Az első világháború jellege, jellemzői; a Párizs környéki békék

Szövetségi rendszerek, frontok, az új típusú hadviselés jellemzői.

A gazdaság és a társadalom új jelenségei a fejlett világban

Az USA és az 1929-33-as gazdasági válság

A nemzetiszocializmus hatalomra jutása és működési mechanizmusa

A bolsevik ideológia és a sztálini diktatúra az

A második világháború előzményei jelentős fordulatai

A hidegháború és a kétpólusú világ jellemzői

A szocialista rendszerek bukása

9. Magyarország története az első világháborútól a második világháborús összeomlásig

Az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlása és következményei

A Horthy-rendszer jellege és jellemzői

Művelődési viszonyok és az életmód

A magyar külpolitika mozgástere, alternatívái

Magyarország részvétele a világháborúban

A német megszállás és a holokauszt Magyarországon

10. Magyarország 1945-től a rendszerváltozásig

A szovjet felszabadítás és megszállás

A határon túli magyarság sorsa

A kommunista diktatúra kiépítése és működése

Az 1956-os forradalom és szabadságharc

A Kádár-rendszer jellege, jellemzői

A rendszerváltozás

11. A jelenkor

A közép-európai régió jellemzői, távlatai, a posztszovjet rendszerek problémái

Az európai integráció története

A „harmadik világ”

Fogyasztói társadalom; ökológiai problémák, a fenntartható fejlődés

A globális világ kihívásai és ellentmondásai

12. A mai magyar társadalom és életmód

Alapvető állampolgári ismeretek

A parlamenti demokrácia működése és az önkormányzatiság

Társadalmi, gazdasági és demográfiai változások

Matematika középszintű érettségi témakörei

A 2017. évi érettségi középszintű követelmény rendszerben megadott témakörökkel megegyező

Idegen nyelv középszintű érettségi témakörei

Témakör	Középszint
1. Személyes vonatkozások, család	a vizsgázó személye, életrajza, családi élet, családi kapcsolatok, családi élet mindennapjai, otthoni teendők személyes tervek
2. Ember és társadalom	a másik ember külső és belső jellemzése, baráti kör, tizenévesek világa, női és férfi szerepek, ünnepek öltözködés, divat, vásárlás hasonlóságok és különbségek az emberek között
3. Környezetünk	az otthon, a lakóhely és környéke. a lakóhely nevezetességei. a városi és vidéki élet összehasonlítása. növények és állatok a környezetünkben, környezetvédelem, időjárás
4. Az iskola	saját iskolájának bemutatása tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, nyelvtanulás, a nyelvtudás, szerepe az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei
5. A munka világa	diákmunka, nyári munkavállalás pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás
6. Életmód	napirend, időbeosztás, az egészséges életmód étkezési szokások a családban ételek, kedvenc ételek, étkezés iskolai menzán, éttermekben gyakori betegségek, gyógykezelés
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás	szabadidős elfoglaltságok, hobbik színház, mozi, koncert, kiállítás sportolás, kedvenc sport, iskolai sport olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, kulturális események
8. Utazás, turizmus	a közlekedés eszközei, lehetőségei nyaralás itthon, illetve külföldön utazási előkészületek, az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai
9. Tudomány és technika	népszerű tudományok, ismeretterjesztés, a technikai eszközök szerepe a mindennapi életben

10.Gazdaság	családi gazdálkodás a pénz szerepe a mindennapokban vásárlás, szolgáltatások
-------------	--

Földrajz középszintű érettségi témakörei

A 2017. évi érettségi középszintű követelmény rendszerben megadott témakörökkel megegyező

Fizika középszintű érettségi témakörei

A 2017. évi érettségi középszintű követelmény rendszerben megadott témakörökkel megegyező

Kémia középszintű érettségi témakörei

A 2017. évi érettségi középszintű követelmény rendszerben megadott témakörökkel megegyező

Biológia középszintű érettségi témakörei

A 2017. évi érettségi középszintű követelmény rendszerben megadott témakörökkel megegyező

Informatika középszintű érettségi témakörei

A 2017. évi érettségi középszintű követelmény rendszerben megadott témakörökkel megegyező

Ének-zene középszintű érettségi témakörei

1.	Éneklés és zenetörténet:	Népzene Műzene Középkor Reneszánsz
----	---------------------------------	---

		Barokk Bécsi klasszicizmus Romantika Századforduló XX. századi és kortárs zene
2.	Zenefelismerés:	Népzene Reneszánsz Barokk Bécsi klasszicizmus Romantika Századforduló XX. századi és kortárs zene
3.	Dallamátírás	

Rajz és vizuális kultúra középszintű érettségi témakörök

- I. Vizuális nyelvi elemek
- II. Művészeti technikák
- III. Vizuális kommunikáció
- IV. Színtan
- V. Fotó, mozgókép
- VI. Tárgy és környezetkultúra
- VII. Ábrázolási rendszerek
- VIII. Művészettörténeti korszakok, stíluskorszakok, stílusjegyek, alkotók, művek

Testnevelés középszintű érettségi témakörei

Témakörök	Követelmények
1. Elméleti ismeretek	
Egyetemes és magyar sporttörténet	Olimpia történet (ókori, újkori), a legnevesebb magyar olimpiai bajnokok
A harmonikus testi fejlődés	A serdülőkorban lezajló fejlődési folyamatok ismertetése
Az egészséges életmód	Tájékozottság bizonyítása az egészséges életmód kialakításához szükséges alapvető ismeretekben
Testi képességek I.	A kondicionális alapképességek értelmezése, anatómiai és élettani ismeretek
Testi képességek II.	Az erő, állóképesség, gyorsaság szabályai
Testnevelési és sportjátékok	Egy választott sportjáték jellemzése, szabályainak értelmezése
Gimnasztika	A bemelegítés szerepének értelmezése
Ritmikus gimnasztika	Az RG jellemzése és versenyszámai
Küzdősportok	Küzdőjátékok jelentősége a különböző életkorú tanulók oktatásában
Úszás	Az úszás élettani hatása, az úszásnemek fajtái. Versenyszámok
Torna	A női és férfi tornaszerek
Atlétika	A tanult atlétikai futó-, ugró- és dobóversenyszámok
Természetben üzhető sportok	Egy választott sportág jellegzetességeinek és legfontosabb szabályainak ismertetése (sí, evezés, korcsolyázás, kerékpár)
2. Gyakorlati ismeretek	
Gimnasztika	Kötélmászás 48 ütemű szabadgyakorlat bemutatása
Atlétika a. Futások b. Ugrások c. Dobások	Egy választott futószám bemutatása (60m vagy 2000m síkfutás) Egy választott ugrószám bemutatása (magasugrás, távolugrás) Egy választott dobószám bemutatása (kislabda hajítás, gerelyhajítás, diszkoszvetés, súlylökés)
Torna	

a. Talajtorna	<p>Öt különböző gyakorlatelemből összefüggő gyakorlat összeállítása és bemutatása, kötelező elemek felhasználásával</p> <p>Egy tanult támaszgrás bemutatása</p> <p>Három különböző gyakorlatelemből összefüggő gyakorlat összeállítása és bemutatása, kötelező elemek felhasználásával</p>
b. Szekrényugrás	<p>Öt különböző gyakorlatelemből összefüggő gyakorlat összeállítása és bemutatása, kötelező elemek felhasználásával</p>
c. Felemáskorlát	<p>Egy választott kézi szerrel (labda, karika, kötél) 3 elem bemutatása</p> <p>Négy különböző gyakorlatelemből összefüggő gyakorlat összeállítása és bemutatása, kötelező elemek felhasználásával</p> <p>Három különböző gyakorlatelemből összefüggő gyakorlat összeállítása és bemutatása, kötelező elemek felhasználásával</p>
d. Gerenda	<p>Négy különböző gyakorlatelemből összefüggő gyakorlat összeállítása és bemutatása, kötelező elemek felhasználásával</p>
e. Ritmikus gimnasztika	
f. Gyűrű	
g. Nyújtó	
h. Korlát	